

סדנה לרכזים - כנס קיימות ישראלית בנושא חינוך סביבתי יהודי

יום ג' י"ד אלול 13.9.11, רעננה

16:30-18:00

"עשה טוב"

הטמעת תרבות פנאי ערכית ומחוברת לסביבה ולחברה

חבל על הזמן!?

אני ואתה נשנה את העולם – האומנם?

מטרות

1. לעורר בקרב המשתתפים אמון כי ניתן לבצע שינויים ולהיטיב את המציאות.
2. לגבש מתווה ראשוני לפעילות, של מנהיגות נוער ברשת אמית, במסגרת הנושא השנתי: "עשה טוב" - הטמעת תרבות פנאי ערכית ומחוברת לסביבה ולחברה.
3. להביא למודעות המשתתפים את כוחו ועוצמתו של הנוער כמחולל שינוי.

עזרים

נספח מס' 1: "אלו דברים שאותי מעצבנים...", דף משימה אישי (רצ"ב)

נספח מס' 2: כרטיסי רגשות (רצ"ב)

נספח מס' 3: סרטון: לקראת החזרה לבית הספר: בזמן שבני גילם מעמיסים עגלות בחנויות, יש ילדים שאינם מוכנים שיקנו להם ציוד חדש ללימודים ומעדיפים ציוד משומש כדי לשמור על הסביבה.

נספח מס' 4: דף מקורות בנושא קיימות:

חלק א': לא עלייך המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להיבטל ממנה"

חלק ב': "והנה טוב מאד" (קובץ נפרד)

נספח מס' 5: עת לעשות! - מודל למעורבות חברתית- של מנהיגות נוער ברשת אמי"ת.
נספח מס' 6: מידע להעשרה בנושא כוחו של הנוער.

מהלך הפעילות

שלב א: - אישי (20 דקות)

1. המנחה יחלק למשתתפים שאלון אישי – "אלו דברים שאותי מעצבניים..." (נספח מספר 1) ויבקש מן המשתתפים למלא את ההוראה המצורפת.
  2. המנחה יבקש מן המשתתפים להקיף בעיגול את אותם "דברים" שהוא מאמין כי יש לו יכולת להשפיע או לשנות.
    - המנחה יבקש מכל המשתתפים שהקיפו לפחות פריט 1 להרים יד.
    - המנחה יבקש מכל המשתתפים שהקיפו לפחות 2 פריטים להרים יד...
    - המנחה יבקש מכל המשתתפים שהקיפו לפחות 3 פריטים להרים יד...
- וכו'

שאלה לדיון (לקראת השלב הבא) האם אנחנו מאמינים ביכולתנו לחולל שינוי כלשהו?
המנחה ישלב בדיון את הקטע שלהלן:

לשנות את העולם

כאשר הייתי צעיר, רציתי לשנות את העולם.

גיליתי שקשה לשנות את העולם, אז ניסיתי לשנות את העם שלי.

כאשר ראיתי שאיני יכול לשנות את העם, התחלתי להתרכז בשינוי העיר שלי. לא הצלחתי לשנות את העיר וכאדם מבוגר יותר, ניסיתי לשנות את המשפחה שלי.

היום, כשאני כבר זקן, אני מבין כי הדבר היחיד שאני יכול לשנות זה את עצמי, ולפתע אני מבין כי אם לפני הרבה זמן הייתי משנה את עצמי, הייתי עושה הבדל עם משפחתי והייתי עושה הבדל בעירי.

ההשפעה שלי הייתה יכולה לשנות את עמי ואז באמת הייתי משנה את העולם.

(נכתב על ידי נזיר אלמוני בשנת 1100)

שלב ב: מליאה (20 דקות)

המנחה יפזר על רצפת החדר כרטיסים המתארים רגשות שונים (נספח מספר 2).
המשתתפים יתבקשו לצפות בסרטון קצר ולבחור רגש שמעורר בהם סרטון זה
סרטון קצר מהאתר נענע : <http://news.nana10.co.il/Article/?ArticleID=574374>

דיון: המנחה יקיים סבב בין המשתתפים ויבקש מכל משתתף להסביר את בחירתו ואת יחסו
ליכולת שלנו לשנות דברים.

שלב ג'- זוגות (20 דקות)

המנחה יחלק את המשתתפים לזוגות וייתן לכל זוג דף לימוד בנושא קיימות – נספח מספר 4.
חלק ראשון: "לא עלייך המלאכה לגמור ואין אתה בן חורין להיבטל ממנה
חלק שני: "והנה טוב מאד..."
שאלה לסיכום:
- מה התחדש לכם ביחסכם לנושא קיימות וכן ביחסכם לאפשרות לחולל שינויים לאחר
עיון במקורות הנ"ל?

* פעילות זו נבנתה על פי גיליון חמ"דת 21, -"מקורות בירוק" העוסקת בנושא קיימות יהודית. הפעילות המלאה מופיעה באתר מינהל
חברה ונוער בקישור שלהלן: <http://cms.education.gov.il/NR/rdonlyres/92A1DF5A-1B6B-414F-80F0-B428996C61A1/101371/chemed21.pdf>

שלב ד': קבוצתי - איסוף רעיונות ובניית מתווה ראשוני לפעילות - "עשה טוב"

- המנחה יבקש מן המשתתפים לחזור ולעיין בדף "אלו דברים שאותי מעצבנים" - נספח מספר 1 ולכתוב על פתק (אנונימי) רעיון אחד מתחום בית הספר, הכיתה, הקהילה או המדינה שהוא מאמין שאפשר לחולל בו שינוי.
  - המנחה יאסוף את הפתקים.
  - המנחה יחלק את המשתתפים לקבוצות בנות 5-6 משתתפים.
  - המנחה ייתן לכל קבוצה מספר פתקים עם רעיונות לשינוי.
  - המנחה ייתן לכל קבוצה דף משימה קבוצתי "עת לעשות" – נספח מספר 5 .
- המשתתפים יתבקשו לבנות מתווה ראשוני לפעילות בתחום עשה טוב על פי המודל "ערבות ומעורבות":

שם השלב	דגשים
א. בחירת נושא ואיתור צרכים	מיפוי רעיונות, בחינת יתרונות וחסרונות, איתור המוקדים והתחומים הרלוונטיים למעורבות חברתית
ב. תכנון	תכנון קונקרטי של תהליך המעורבות, על פי מודל לתכנון אירוע והצבת הקריטריונים להצלחת התהליך
ג. לקראת פעילות	בירור ותיאום ציפיות לקראת התחלת הפעילות
ד. בזמן הפעילות	תמיכה, פתרון בעיות וקשיים, ליווי ומעקב, הערכה מעצבת של המעורבות החברתית
ה. סיכום ומשוב	הערכת התהליך על ידי המשתתפים עצמם, בחינת רצון ואפשרויות להמשך מעורבות חברתית

שלב ה' במליאה - סיכום והצגת התוכנית השנתית

אישי!!

נספח מספר 1

אלו דברים שאותי מעצבנים...

במדינה

Blank box for notes under 'במדינה'

בבית הספר

Blank box for notes under 'בבית הספר'

בכיתה

Blank box for notes under 'בכיתה'

בין החברים

Blank box for notes under 'בין החברים'

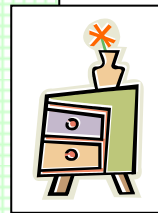
בכנס

Blank box for notes under 'בכנס'

בבית

Blank box for notes under 'בבית'

בחדר שלי

Blank box for notes under 'בחדר שלי'

אחר

Blank box for notes under 'אחר'

רשום בכל מסגרות שלעייל 2-3 דברים שאותך מעצבנים, מרגיזים דוחים...
דברים שתנו!!!

אדישות

עוצמה

שמחה

דחייה

הוגנות

תמימות

עוצמה

ילדותיות

חיבה

הערכה

אמפטיה

דעתנות

טרדה

אהבה

גאווותנות

מרץ

עוינות

נאיביות

עת לעשות!

נספח מס' 5 א'

מודל למעורבות חברתית- של מנהיגות נוער ברשת אמית

נושא השנתי: "עשה טוב"

הטמעת תרבות פנאי ערכית ומחוברת לסביבה ולחברה

המודל למעורבות חברתית כולל חמישה שלבים ומאפשר מעורבות מתוך מודעות, בחינה, בדיקה והתמודדות עם שאלות ערכיות. כל המשתתפים אחראים לעשייה כולה, מבחירת התחום ותכנון העשייה דרך הביצוע ועד ההערכה.

חמשת שלבי המודל:

א. בחירת נושא ואיתור צרכים
ב. תכנון
ג. לקראת פעילות
ד. בזמן הפעילות
ה. סיכום ומשוב

בשלב זה נעסוק רק בשני שלבים ראשונים בלבד!

תהליך זה מהווה דגם לפעילות עם המנהיגות הצעירה שתתקיים במפגש הארצי שיתקיים בט' חשוון, 6.11.

לביצוע:

ברשותכם מספר פתקים עליהם רשמו משתתפים שונים "דברים שאותם מעצבנים"

בחרו פתק אחד שהעניין העולה בו מוסכם על רוב חברי הקבוצה.

מלאו את הטבלה משמאל.

הנכם מתבקשים לגבש מתווה ראשוני לפעילות בנושא אותו בחרתם על פי הדגם המוצע העמוד הבא

העתיקו למשבצת זו את תוכן הפתק שלפניכם:

נסחו רעיון כולל להובלת שינוי העולה מן הנאמר לעיל

ציינו את מספר חברי הקבוצה המאמינים כי ניתן לחולל שינוי בעניין זה.

ציינו את מספר חברי הקבוצה המזדהים עם הצורך בשינוי זה

נספח מס' 5 ב'
 עת לעשות
 מתכננים פעולה

השלימו את הטבלה הבאה והיערכו להצגת תוצאות עבודתכם בפני המליאה

1.	1. מטרות הפעילות
2.	2. תיאור הפעילות
	3. מקום ומסגרת הפעילות
1. 2. 3.	4. שותפים בפעילות (כיתה, שכבה, בית ספר, חדר מורים, קהילה, אחר..)
	5. לו"ז
	6. גורמים מסייעים
	7. קשיים צפויים
	8. פעולות ההכנה הנדרשות
	9. משימות ותפקידים
	10. ציוד נדרש
	11. תקציב נדרש
	12. הערכת היתכנות
1. 2.	13. קריטריונים להערכת ביצוע